

Trönöbygden

Organ för Trönöbygden ekonomisk förening

Årgång 20

Nr 4

Nov 2020

Foto: Michael Stjernfelt

Tänk, att vår ICA-butik kunde bli dubbelt så stor, utan att man bygger ut huset! Ätminstone känns det så. Arbetet med ombyggnationen är inne i slutfasen. Väggar har slagits ut och planlösningen har ändrats. En kaféhörna och en kundtoalett har tillkommit. Snart är det klart!

Och allt stök på vägen, alla hantverkare av olika slag, alla stegar, maskiner och verktyg, för att inte tala om alla ljud från borrar, sågar och skruvdragare, det har den fantastiska personalen med leenden på läpparna och aldrig sinande servicevilja galant parerat.

Snart blir det nog någon form av invigning, hur återstår att se utifrån coronaläget. Vår handlare Emelie (bilden) har säkert något i tankarna.

Sidan 24

Först över Atlanten

Trönös förste emigrant började som sjöman och steg i land i USA. Han hette Mickel Mickelsson och var född i Sterte. Hans liv i Oregon tillsammans med sin familj har vi ganska nyligen fått kännedom om. Det är en dramatisk berättelse!

Sidorna 11-13

Unga pendlare

När köket byggdes om fick barnen från förskolan i Trönö åka till Kungsgården om dagarna.

Sidan 6

Partaj i ny matsal

Festmeny när "Salt & peppar" invigdes.

Sidan 7

Nöjd chef slutar

Under hans tolv år som chef för Trönös brandvård har de kunnat rycka ut på alla larm. Nu slutar Leif Bergman, Eva Nyberg har träffat honom.

Sidan 10

Trönö IK håller farten

Med omställning, omtänk och omtanke går det bra att fortsätta verksamheten för både fotbolls- och skidsektionerna.

Sidorna 20-21

Fällor som funkalar

En och annan liten söt mus kanske man kan stå ut med. Det är mindre kul när de kommer in med hela tjocka slakten i huset. Då krävs motåtgärder!

Sidan 25

Snö önskas!

Det är inte bara jägare som strövar runt i skogarna nu. Trönös skoterleder städas inför vintern av ett gäng som gärna ser att det blir gott om snö.

Sidan 16

Smått och gott

Byggplaner i Trönö	sidan 4
Rapport från Tisdagsgruppen	sidan 5
Samverkan för framtiden	sidan 9
Svartjärnsberget del 3	sidan 14
God pölsa till julbordet	sidan 17
GIRA - ett grönt samarbete	sidan 18
Kampen för bussarna	sidan 18
Ingen is, inget fiske	sidan 23
Kalendarium ... eller?	sidan 26

Reparation

och **service**
av de flesta bilmärken.

Däckservice
och **däckhotell**

Torsängsvägen 3, 826 94 Norrala • Tel: 0270 351 81

Arbets- & profilkläder tryck & brodyr

**Bildekor, skyltar, profil,
banderoll & reklam**

Växelgatan 5
826 40 SÖDERHAMN

info@sbsreklam.se
0270-10420

Telefon:

0270 302 20

Efter gamla E4 mittemot Norrala kyrka
RING ALLTID FÖRE BESÖK!

Hos **WERNERS** i Norrala kan du

- köpa en släpvagn eller båttrailer i alla storlekar, även tillbehör
- köpa däck och fälgar till nästan allt som rullar

Hej Trönöbygden!

Hur har ni det nu när mörkret sänker sig över oss allt tidigare på dagen? Själv längtar jag efter snö och klara vinterdagar med isfiske och pulkaåkning, men hittills har vi ju mest fått regn och dimma så jag får fortsätta längta ett tag till.

Trots att restriktioner och Covid-19 fortsätter begränsa oss alla har det varit en arbetsam höst för styrelsen hittills!

Först och främst har ombyggnationen av affären dragit igång för fullt, något som ingen i bygden kan ha missat! Varje gång du kommer in på affären har en vara flyttats, en vägg tagits bort eller ett gammalt fönster öppnats upp. Nu börjar vi kunna se den nya affären ta form, och det märks hur bra det kommer bli när allt är färdigt! Emelie och Micke tillsammans med personalen kämpar på och vi som kunder möts alltid av glada miner trots allt slit. Vi måste tillsammans komma ihåg att fortsätta stötta vår fina butik! Handla lokalt, bygden behöver butiken!

Vi funderar också vidare kring frågan med bostäder i Trönö. Att fler lägenheter behövs i byn verkar alla ha förstått utom de som skulle kunna bygga och förvalta dem. För att något ska hända på den punkten verkar vi behöva ta saken i egna händer. Läs mer om styrelsens tankar kring lägenhetsbyggande i Lena Åkerlinds text på sidan 4.

Något annat som de flesta säkert noterat är att vi än en gång har en strid att utkämpa för att (hela) Trönö ska kunna fortsätta leva och utvecklas. Tidigare har det handlat om bland annat brandvärnets och skolans vara eller icke vara, nu är det bussarna vi måste gå samman och kämpa för! Region Gävleborgs Hållbarhetsnämnd har tillsammans med X-trafik fattat beslut om att busslinje 67 inte längre ska trafikera sträckan Glamsta – Grubbe från och med tidtabellskiftet i december. Att beröva halva Trönö möjligheten att resa kollektivt är varken hållbart eller främjande för bygden.

Så vi kraftsamlade, protesterade och fick dem att revidera sitt beslut! En seger tänkte vi, men ... två turer per dag som fortsätter åka hela vägen till Grubbe var vad vi fick. En morgontur för eleverna till skolan, och en eftermiddagstur så de tar sig hem igen. Det reviderade beslutet är inte ett dugg mer genomtänkt än det första, det känns mest som de tänkt: "Vi ger de bråkiga Trönöborna två bussar så det blir tyst på dem". Men skam den som ger sig! I skrivande stund har vi nyligen skickat ännu ett brev till ansvariga politiker och tjänstemän där vi kräver svar på ett antal frågor om detta och hur det är tänkt att vi boende i övre delen av Trönö ska lösa vår vardag efter den 13 december. Vi har också kommit med flera förslag på andra, mindre drastiska ändringar som kan göras för att regionen ska kunna spara pengar på vår busslinje. Vi hoppas att vi fått svar på våra frågor när den här tidningen väl landat i din brevlåda.

Mer om bussarna och hur vi fortsätter arbetet kan du läsa om längre fram i tidningen.

Ha en fortsatt fin höst och vinter!

Karolina Svensk
Ordf TEF

Välkommen att medverka i bygdebladet

Trönöbygden är en lokal tidning som utges av *Trönöbygden ekonomisk förening*. Den trycks i en upplaga av 600 ex och görs i A4-format i färg. Den delas ut till alla hushåll i Trönö och till andra medlemmar. Tidningen finns på biblioteket och i andra offentliga lokaler i Söderhamn.

Trönöbygden utkommer kvartalsvis, vanligen under sista veckan i februari, maj, augusti och november, med manusstopp den 15:e i respektive månad. **Inlämnat material ska vara i Word eller ODT (text) samt jpeg, BMP eller TIFF (bilder). OBS! Ej pdf!**

Annonspriser

1/2 sida: 910 kr
1/4 sida: 620 kr
1/8 sida: 350 kr

Radannonser: Köpa/byta/sälja m. m: 20 kr

Trönöbygden

Organ för Trönöbygden ekonomisk förening

Tjänster via Trönöbygden ek för
(priser inkl moms):

Kopiering

Enstaka: 1,50 kr/st enkelsidiga,
2,50 kr/st dubbelsidiga.

Över 100: 1,25 kr/st enkelsidiga,
1,90 kr/st dubbelsidiga

It-tjänster: 20 kr/halvtimme
Skrivhjälp

Grovtvätt (mattor, överkast med mera):
200 kr/maskin. Kontakta **Astrid Wadsten**
tel 070 238 68 91.

Dusch finns att tillgå under kontorets
öppettider och kostar 40 kr/person.

utges av *Trönöbygden ekonomisk förening*

Trönöbygden utkommer med fyra nr/år tills vidare.

Ansvarig utgivare

Karolina Svensk
073 183 64 59

Postadress

Trönöbygden
Lertagsvägen 1
826 95 Trönödal

Hemsida

www.tronobygden.se

E-post

Info@tronobygden.se

Besöksadress

Bystugan, Lertagsvägen 1

Telefon: 0270 42 77 62

Bankgiro: 5125 – 0298

Redaktion

Birgit Lundgren
076 795 54 92

Lena Åkerlind
070 350 80 66

Layout och redigering

Marie Sundberg
070 327 64 01

Tryck

BOK & TRYCK, Bollnäs
0278 66 87 60
info@bok-tryck.se

Bystugans öppettider

Kontor och bibliotek

Tisdagar 13-16

Lena 070 350 80 66

Torsdagar 10-13

Astrid 070 238 68 91

Övernattningsrum bystugan

- 2 st 4-bäddsrum
- 280 kr för 1 person per rum/natt
- 140 kr per person 2-4
- 140 kr för 1 barn per rum
- 70 kr för barn 2-3
- Städning: 50 kr/person
- Lakan: 50 kr/person

Bokning: 0270-42 77 62 eller
info@tronobygden.se

Tidigare nummer

www.tronobygden.se

Bygga och bo tillsammans

I flera år har vi väntat på att Faxeholmen eller "någon annan" ska bygga fler hyreslägenheter här i Trönö. Men trots att flera kommunala strategier slår fast att det är viktigt att bygga på landsbygden verkar inget hända.

Men det kanske ändå inte är det bästa om någon "utifrån" bygger här? I vinstmaximeringens namn kanske utseendet och/eller kvalitén blir lite väl enkel? Vi kanske borde bygga själva och få det precis som vi vill ha det? Så här kan det gå till:

Några intresserade personer träffas för att diskutera och undersöka möjligheten att bilda en byggemenskap, som sedan övergår till bostadsrättsförening. Det finns tidigare erfarenheter att ta del av, både när det gäller organisation, själva byggnationen, ekonomi och olika möjligheter till finansiering.

De som kommer bo i lägenheterna är samma personer som bestämmer behov, funktion och det estetiska, alltså hur lägenheterna är utformade, vad som ska finnas på området och hur det ska se ut.

Om gruppen kommer fram till att bostadsrätter inte är det bästa, finns fler möjligheter. Kanske bildar vi Trönö Fastighets AB, med Trönöbygden ek. för. som majoritetsägare?

Trönöbygden har fått förfrågan, av tidigare årsmöten och arbetsgrupper för Trönös lokala utvecklingsplan, att utreda frågan. Vi vill därför sätta ihop en arbetsgrupp av intresserade personer.

Vill du vara med som framtida innehavare av en bostadsrätt? Och/eller investera i ett bolag? Eller är du bara intresserad av att det byggs bra i Trönö och har idéer? Hör av dig till Lena Åkerlind, 070-3508066, eller mejla info@tronobygden.se

Vill du bli medlem i Trönöbygden?

Årsavgiften är 140 kr för en medlem i ett hushåll. Är ni fler i hushållet som vill bli medlemmar är avgiften 60 kr/person. Första året tillkommer en insats på 50 kr/person, den betalas tillbaka när du avslutar ditt medlemskap (eller så kan du skänka summan till brandvärn). Exempel första året: 1 person 190 kr, 2 personer 300 kr, att inbetala till BG 5125-0298.

Företag och föreningar kan också bli medlemmar. Då tillkommer en avdragsgill serviceavgift och moms. Hör av dig till föreningen för faktura. Kontaktuppgifter finns i spalten till höger på sidan 3.

Årsavgifterna går först och främst till brandvärn. De gör en fantastisk insats och har en viktig lokalkännedom. Förutom det går avgiften bland annat till att vi kan verka för skolan och stötta butiken. Vi har också hand om gymmet, tisdagsgruppen, grannsamverkan, med mera.

**Service, reservdelar, tillbehör,
maskinförsäljning**

**Köksutrustning, tvättmaskiner,
diskmaskiner, kyl & frys**

Återförsäljare av

Jens & Arnes Hushållsservice AB

Jens Rehnvall

Telefon: 0270 160 80, 070 31 70 863

NÄSTA ÅR

är det

20-årsjubileum

för både

**Trönöbygden ekonomisk förening
och Trönö brandvärn!**

DET SKA VI FIRA!

Hösten med Tisdagsgruppen

För andra året i rad arrangerade Tisdagsgruppen lyskväll längs Å-stigen. Tack vare god sponsring från ICA Trönö samt privatpersoner kunde vi placera ut ett stort antal marschaller utmed stigen. Många kom för att gå slingan längs ån, och ta en fika. Vi hoppas att det är en fin tradition som kommit för att stanna.

I september uppmärksammades Tisdagsgruppen av Sparbanksstiftelsen i Söderhamn. En gåva på 5000 kronor överlämnades. Pengarna skall användas för fortsatt utveckling av Å-stigen och parken. Som alla vet kostar det mycket i form av redskap, bensin, med mera.

Olle Sahlin från Tisdagsgruppen tar emot gåvan från Sparbanksstiftelsen, tillsammans med Trönöbygdens ordförande, Karolina Svensk.

Arbeten som utförts under hösten har bland annat varit att ta bort sargen vid hockeyrinken på skolan. Kommunen ska sedan iordningställa en ny rink, som förhoppningsvis ska vara i bruk redan i år.

Övriga arbeten har varit att snickra fler bänkar/bord som är beställda. För dig som önskar beställa är det bara att säga till.

Gedigna och välgjorda trämöbler för trädgården kan tillverkas på beställning!

Även i år har det löst sig med en gran som ska lysa upp centrum. Tack Trönö IK för den fina gran ni skänker. Ny/begagnad julgransbelysning har vi fått av Söderhamns Kommun, tack Karina Nylander.

Från årets lyskväll, innan mörkret kommit.

Önskemålet om att fågelstugor skulle placeras utefter Å-stigen har vi tillgodosett. Men dessa behöver fyllas med fågelmat, och vi tar tacksamt emot bidrag till detta.

Stort tack till Johan Östlund, *JÖ skog och snö*, som än en gång lämnat en penninggåva till vår grupp!

Vi är mycket tacksamma för de gåvor vi får, då allt vi gör är ideellt arbete.

Vi vill önska alla en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År!

*Text: Olle Sahlin
Foto: Olle Sahlin
och Birgitta Hedman
(Sparbanksstiftelsen)*

Vill du skänka FÅGELFRÖN?

Lämna frön vid dörren hos Robert Wirén, Lertagsvägen 26 eller

lämna kontanter till Bystugan under ordinarie öppettider eller

swisha en slant till Olle Sahlin, nr 070-5476035. OBS! Märk swishen med "frö".

Trönö förskola fick pendla till Kungsgården

*Nymålad fasad på det gamla skolhuset.
(Foto: Ellinor Wennström-Frank)*

Hösten 2020 har varit full av hantverkare på förskolan.

Det började med att vi fick fasaden ommålad. När målningen i stort sett var klar så blev det dags för vårt kök att uppdateras. Det var ganska slitet och har varit svårt att hålla rent.

*Nytt golv och inredning växer fram i köket.
(Foto: Annica Karlsson)*

Vi använder köket för att tillaga frukost och servera lunch och mellanmål. Lunchen hämtas från skolans nya fina tillagningskök. Samtidigt som köket har rustats så har även andra hantverkare fixat med brandlarmet och lite andra småsaker som behövde fixas.

Under tiden som hantverkarna har "jobbat på" så har barnen och personalen fått husera på Kungsgårdens förskola. Det har både varit spännande, roligt och utmanande att vara på en annan förskola i tre veckor. Vi har haft det bra och känt oss välkomna men nu längtar vi tillbaka till vår förskola igen.

Ellinor Wennström-Frank

© Birgit Lundgren

*Vi har det bra i Kungsgården men nu åker vi tillbaka till Trönö (v 47). På bilden syns Seth, Alvin och Alma. Bilden är tagen på Kungsgårdens förskola.
(Foto: Ellinor Wennström-Frank)*

**GRUBBE
BIODLING**

Vi säljer honung från egen biodling
Våra bigårdar finns utmed hela
Trönödalen.

**För beställning och öppettider i
vår gårdsbutik, kontakta oss på**

070 550 80 04

Den nyinvigda matsalen på Trönö skola

Nyttillverkad skylt med matsalens namn, framröstat av skolans elever.

Klart för partaj! Den 7 september invigdes matsalen.

Under en lång period har Trönö skolas matsal renoverats och byggts ut. Den började renoveras i juni 2019 och stod färdigrenoverad i augusti 2020. Under tiden matsalen renoverades så fick Trönöeleverna äta mat från Norrtullskolan.

Från skolstarten ht 2019 till sommaren 2020 har Anneli som jobbar i köket fått åkt till Norrtullskolan och tillagat mat och sedan kört den till Trönö och serverat den.

Eleverna fick äta i en mindre matsal där det var trångt på grund av att matsalen var avdelad med plywoodskivor.

Anneli fick gå ut i baracker utanför matsalen för att diska tallrikarna, besticken och glasen. En del av skolgården var avstängd med galler eftersom barackerna stod där och byggarbetarna hade sin parkering där.

I klassrummen ovanför matsalen så gick det inte att ha lektioner på grund av att det bullrade och skramlade så mycket. Det gick inte heller att använda vatten i de klassrummen.

Dagen när Söderhamn fyllde 400 år invigde Trönö skola sin nya matsal genom att ha partaj.

Skolans elever har även röstat fram ett nytt namn till matsalen och det är Salt & Peppar.

Vi elever är oerhört tacksamma att vi slipper maten från Norrtull och får maten lagad här på Trönö skola. En stackars elev fick upprepade gånger köttklumpar från Norrtulls kebabgryta.

*Skrivet av klass 6 på Trönö skola
12/11–2020*

Festmenyn för invigningen av den nya matsalen hette duga!

En del av godsakerna som serverades.

Kungsgården Pub & Restaurang

Norrlands Gulb	
Markestad	65,-
Hägg Kustrey	
Läder	75,-
Husets vin glas	70,-
Whiskey	kr 72,-
Bränstedts cognac	kr 80,-
Irish coffee	kr 109,-
Shots	kr 67,-
Dagens lunch 44,-	
Pizza 1-7	30,-
Kebabstallrik	
Läskost	
Payerad torsk	
Schnitzel	
Grillbiff	
Välj mellan sammansatt/steak potatis	
Bröd (val) sallad och Kaffe ingår	
g.Motf. personalen	

Dagens lunch må - fre 11-14

À la carte - kött, fisk, sallader, barnmeny

Pizza och kebab

Pub, fullständiga rättigheter

ÖPPET

Måndag	11:00-20:00
Tisdag	11:00-20:00
Onsdag	11:00-20:00
Torsdag	11:00-20:00
Fredag	11:00-21:00
Lördag	11:00-21:00
Söndag	11:00-20:00

0270-350 97

Följ oss på Facebook:

Kungsgården Pub & Restaurang

Trycksaker från Hälsingland

- ✓ Nära och personligt
- ✓ Få hjälp och tips med din beställning
- ✓ Vi hjälper dig att utforma din trycksak
- ✓ Hämta trycksakerna hos oss - slipp fraktkostnaden
- ✓ Vi lagerhåller och distribuerar
- ✓ Du kan även beställa direkt på webbutik.bok-tryck.se

0278-66 87 60
info@bok-tryck.se
www.bok-tryck.se

**BOK &
TRYCK**

INSECO

Inte bara skruvar och muttrar

ÖVER 14 000 ARTIKLAR I LAGER

• fästelement • lager • tätningar

SNABBA LEVERANSER OCH SMART LOGISTIK

INSECO i Söderhamn AB

Tel: 0270 735 50 vx
E-post: post@inseco.se

TRÖNÖGUMMAN äppelmust 2020

I år skänktes 320 kg äpplen, alltså ganska exakt hälften så mycket som förra året.

Grattis till Roger Tång som vann en låda äppelmust!

Du kan köpa TRÖNÖGUMMAN äppelmust på ICA Trönö, Buketten (E-center) och Café Rådis.

Blåklinten säljer TRÖNÖGUMMAN aroniamust.

Café Rådis säljer och serverar TRÖNÖGUMMAN aroniamust.

Växbo krog serverar TRÖNÖGUMMAN äppelmust.

Framtid i Trönö

Framtida möjligheter, strategier och hot.

Vi är några som funderat på att dra igång en grupp för att hålla koll på omvärlden från Trönöperspektiv. Vill du vara med så håll utkik på Trönöbygdens sidor.

Det finns mycket att fundera på. Vissa saker gör vi redan ideellt, som måste förvaltas. Sånt som brandvärn, idrottsplats, skidspår, bibliotek, gym, ungdomsverksamhet, bio, Tisdagsgruppen, vandrарhem, vävstuga, Söderblomsgården, Västergårn, gåbingo, skoterleder, och alla övriga verksamheter.

Men vad önskar vi oss av framtiden?

- Skolan & förskolan måste finnas kvar (det finns krafter som vill centralisera allt).
- Någon form av serviceboende önskas av många.
- Bättre kommunikationer (vi vill inte ha fler överraskningar om bussar m. m.)
- Bättre vägar
- Samåkningspool
- Lokalt odlad mat
- Energifrågor
- Och mycket mer

Det finns en del att ösa ur från våra utvecklingsmöten också. Det svåra är att göra verkstad av det hela, men det kan vara väldigt roligt. Hör av dig till info@tronobygden.se om du är intresserad!

Olov Östlund

DIN ELEKTRIKER !

Gunnar Schewelius
gunnar@elia.x.se

Vi utför alla typer av el, tele, data och fiber samt servicejobb.

Vi har c:a 16 st montörer och två arbetsledare som gärna kommer ut och tittar på jobb och lämnar förslag på hur det ska utföras, samt pris.

Tel 0270-16000

elia.x.se

Anders Holgersson
anders.holgersson@elia.x.se

5 snabba med Leif Bergman

Brandvärnets verksamhet under hösten

Utryckningar

Augusti

Översvämning i byggnad

September

Gräsbrand

Oktober

Person i svår belägenhet

Övrigt

Stora brandbilen är servad.

Coronasäkra månadsövningar fortsätter

Anders Tång

Leif Bergman slutar som chef för Trönö brandvärn efter nästan tolv innehållsrika år på posten.

Hur länge har du jobbat i Trönö brandvärn?

Jag började i Trönös deltidskår för 23 år sedan, tror jag. Då jobbade jag också fortfarande kvar i Bollnäs brandkår där jag varit anställd sedan 1977.

Vad fick dig att engagera dig i brandvärnets?

Grupptricket gjorde att jag ställde upp på det.

Någon utryckning som var extra jobbig?

Kan inte nämna någon specifik, men alla bilolyckor och/eller olyckor med dödlig utgång.

Vad har känts mest positivt under din tid i brandvärnets?

Att vi kunnat komma ut på alla larm.

Är det något du vill tillägga?

Jag skulle önska en mer jämn könsfördelning i Trönö brandvärn.

*Text & foto:
Eva Nyberg*

Lillemors Massage och Hörselharmoni

Medicinsk massageterapeut

www.horselharmoni.se
horselharmoni@telia.com
070 509 93 51

Finns i Trönö och
på Grengatan 1
i Söderhamn

- Lymfmassage
- Klassisk massage
- Vibrationsträning
- Infraröd bastu
- Hörselträning

Mickel Mickelsson

troligen Trönös första Amerikaemigrant

Fram till 1860-talet låg byn Stertes tre hemman tätt intill varandra i Stertebackens övre del med åkermarken i slutningen nedanför, mot Trönöån.

I det minsta av de tre hemmanen, Sterte nr 3, bodde på 1830-talet bonden Mickel Andersson som var född på gården och hustrun Karin Nilsdotter från Växbo i Bollnäs och deras fem barn, sönerna Anders, Nils, Mickel och Erik samt dottern Ingrid. Men familjens ekonomi var hårt ansträngd och när barnen var små fick familjen gå ifrån hemmanet som då kom i handlare Wedins ägo. Han var från Söderhamn och Mickel med familj bodde kvar till en början och bosatte sig sedan i Rönningen. När näste ägare, Långvinds bruk kom in i bilden tog en arrendator över jordbruket och om den förre bonden Mickel Andersson finns noteringen *utfattig* i kyrkboken.

De äldsta sönerna kom tidigt ut på drängplatser och dottern Ingrid var 16 år när hon kom som piga till hemmanet Långbro nr 5. Sonen Mickel Mickelsson flyttade till Söderhamn år 1852 och gick till sjöss som 18-årig via Sjömanshuset i Söderhamn. Första resan gick till London år 1853 med skonerten *Helena Fredrika* där han arbetade som kock för 10 riksdaler. Året därpå var också destinationen London, nu med skonerten *Harmonien* där Mickel var jungman med 16 riksdaler i lön.

Därefter återkom inte Mickel Mickelsson till Sverige. Vi har förlitat oss på kyrkböckernas uppgifter om att de första Amerikaemigranterna från Trönö avreste 1868, men fick nyligen veta att Mickel Mickelsson fanns på plats i Oregon åtminstone 1860 – kanske redan 1855? Genom sitt arbete till sjöss noterades han inte som emigrant och fångades aldrig upp av den svenska byråkratin.

Han arbetade till en början som guldgravare och bodde år 1860 i Oregon, liksom många andra Trönöbor, i staden Josephine. Han gifte sig 1878 vid 44 års ålder med den några år yngre amerikanskan Maria Jane Cole Atherton och de fick två barn tillsammans, dottern Kate föddes 1879 och sonen Robert Harry 1881. Samtidigt flyttade familjen runt en hel del till olika platser i Oregon.

Mickel bytte sitt efternamn Mickelsson till Peterson och man kan undra varför. Ville han av någon anledning göra det svårare att hitta honom?

Troligen skrev han regelbundet hem till sina syskon som strävade på genom svältåren och inte hade så lätt att få ihop till livets nödtorft i Trönö. Den äldste brodern Anders Mickelsson köpte hemmanet Per Ols i Långbro

Mickel Mickelsson (Peterson), den förste från Trönö som emigrerade till Amerika. Född i Stertebacken 1828 och död i Kalifornien 1913.

med sin hustru från Tygsta, men efter några år där dog han i kräfta dagen innan sin 54-årsdag. Bröderna Nils och Erik var på flera drängplatser i socknen och bosatte sig sedan i Rönningen, Nils på torpet Snåret och Erik på Kullbo med sina familjer. System Ingrid hade gift sig med båtsman Mats Glämsta i Trönbyn och dog 1864 vid 35 års ålder efter att ha fött tre barn.

Breven från Mickel i Amerika beskrev en ljusare tillvaro än torparlivet i Trönö och många år senare bestämde sig Erik och hustrun, efter mycket övervägande, för att resa till brodern Mickel i Amerika. Av deras sju barn hade tre avlidit efter svältåren i slutet av 1860-talet, och makarna ville ge sina fyra barn mellan 3 och 14 år en bättre framtid än i Trönö. Torpet Kullbo såldes till ny ägare och deras bohag gick på auktion för att få ihop till reskassan. På hösten 1884 reste familjen,

förväntansfulla med ett stänk av oro, från Trönö; Erik Mickelsson och hustrun Anna, deras fyra barn, samt Eriks brorsöner Mickel 25 år och Nils 19 år, sammanlagt blev resällskapet åtta personer. Resan gick via Hamburg, vilket inte var vanligt för resande till Nordamerika, däremot för resenärer till Brasilien där Hamburg var avresehamnen. Via New York kom sällskapet från Trönö efter några veckors resa till Portland i Oregon.

Troligen hade de två bröderna Mickelsson inte setts på 25 år, men förhoppningsvis hade Mickel sin Trönödialekt i behåll även om han bytt språk under åren i Amerika och kunde hjälpa broderns familj till rätta.

Två år efter ankomsten till Tillamook i Oregon drabbades familjen av ett hårt slag när en av Eriks brorsöner, Mickel avled (okänd orsak) vid 27 års ålder år 1886. Det var med stor sorg som brevet hem till Mickels föräldrar Nils Mickelsson och Sigrid Nilsdotter på Snåret i Rönningen skrevs för att berätta om att deras äldste son fått sluta sitt korta liv i förtid.

Mickel Peterson med familj flyttade till grannstaten Kalifornien där de bodde i Tempeltown när hustrun dog 1889, vid 50 års ålder. Mickel blev då änkeman med barnen som var åtta och tio år och flyttade till San Louis Obispo i Kalifornien. Brodern Eriks familj fanns kvar i Oregon, i staden Tillamook, där Erik blev ägare till en ranch och tog liksom brodern Mickel namnet Peterson.

Anna Persdotter, född i Tygsta 1848 död i Tillamook, Oregon 1924. Den sista i den äldre generationen som utvandrade från Rönningen 1884.

Brita, som dog vid 21 års ålder, två år vid utvandringen. Född på Kullbo i Rönningen 1881 död i Tillamook, Oregon 1903.

Utåt sett kan man tro att allt hade gått familjen väl i händer. Men 14 år efter familjens nystart i Oregon hängde sig Erik vid 61 års ålder i ett träd på sin ranch, den 1 maj 1899. Orsaken antyds vara sinnesförvirring och tillvaron rasade för änkan Anna och de vuxna barnen, som dock fick mycket stöd av grannar och vänner i sin svåra situation. De blev kvar i Tillamook och det nya seklet 1900-talet gjorde sitt intåg.

Dottern Brita (Bertha), som var två år när familjen utvandrade, avled fyra år efter fadern av okänd orsak vid 21 års ålder. Efter ytterligare några år, i början av 1912, var en av sönerna, Mickel ute på älven i en roddbåt. När han inte återvände hem sattes ett stort sökpådrag igång och den yngre brodern Anders (Andrew) sökte förtvivlat i flera dagar efter brodern längs stränderna och med båt, men trots idogt sökande återfanns aldrig kroppen. Mickel blev 37 år. Åter en sorglig händelse att rapportera till släkten i Rönningen.

Men än var det inte slut, året därpå lämnade ytterligare en i familjen jordelivet. Eriks äldste bror Mickel Mickelsson (Peterson), som varit i Amerika i ungefär 60 år, bodde i Kalifornien och började bli gammal, krämpor tillstötte och han kände sig färdig med livet. Vid 79 års ålder, den 8 november 1913, sköt han sig i huvudet och döden var ögonblicklig. Orsaken angavs till sjukdom.

Anders gifte sig så småningom, vid 41 års ålder med Daisy och makarna fick inom några år fyra barn. Modern Anna Persdotter som även i Amerika upplevt så många sorger hann bli farmor till de tre första av Anders barn innan hon fick sluta sina dagar i Tillamook, vid 84 års ålder 1924, som den sista av familjens äldre emigranter.

Anders, som bildade familj och har ättlingar i USA, född på Kullbo i Rönningen 1878 död i Tillamook, Oregon 1948.

Erik med familj blev kvar i Tillamook, Oregon och Mickel bodde på flera ställen först i Oregon och sedan i Kalifornien.

Eriks hustru Anna och hennes sväger Mickel uppnådde båda hög ålder och tänkte säkert ibland tillbaka på sitt gamla liv i Trönö. Hur tankarna gick, om valet att utvandra blev rätt eller ej, det behöll de för sig själva och vi är helt ovetande.

Nils Nilsson, brorsonen från Snåret i Rönningen som emigrerade med sin äldre bror Mickel, försörjde sig som fiskare i Tillamook. Han förblev ogift och avled lugnt och stilla 1943, vid 78 års ålder. Hans syskon i Sverige var alla döda och hans närmaste var kusiner i Sverige och i Tillamook, samt i Kalifornien.

Anders, född på Kullbo, som så förtvivlat letade sin drunknade bror, dog vid 69 års ålder i Tillamook, i

februari 1948. Ättlingar till Anders och till Mickel finns kvar i Amerika och tack vare dem och de digitala trådar som kan återknyta kontakter i de båda kontinenterna kan ovanstående historia förmedlas vidare.

Men en gåta återstår att lösa – Erik och Anna hade fyra barn med på båten till Amerika och vi har här berättat om tre av dem, Mickel som drunknade, Brita som bara blev 21 år och Anders som var den ende som gifte sig. Men den äldste brodern Per Erik, som var 14 år vid ankomsten till det nya landet, han gäcker fortfarande sentida forskare med sin frånvaro och hans öde i det nya landet är helt okänt.

Berättelsens amerikadel vilar på uppgifter från släktforskaren Bernt Norgren i Sundsvall (från Söderala med släkt från Rengsjö och Njutånger) och Judy Board, Citrus Hight i Kalifornien (ättling till Mickel Mickelsson), som också skickat fotografierna. Stort tack också till Edit Holmkvist för uppgifterna om Mickel Mickelssons arbete till sjöss, som gjort att vi i Trönö nu fått ytterligare pusselbitar till det förflutna.

Birgit Lundgren

HÄLSINGE- RUNOR 2020

med två artiklar
från Trönö!

Ring och beställ av Birgit på

076-795 54 92

**Dina
Försäkringar**

ALTERNATIVET TILL STORBOLAGEN

0770-160 600 | www.dina.se

Svarttjärnsberget del 3

Text & foto:
Alf Pallin

Beskrivningen av Trönös senaste naturreservat fortsätter (del 1 i nr. 3/2019 och del 2 i nr. 2/2020.)

Ramboldia elabens, vedflamlav

Vedflamlav, *Ramboldia elabens*, är en rödlistad NT art som påträffas på gammal hård och torr, exponerad kärnved av tall, främst på högstubbar i ljusöppna lägen till exempel vid och på myrar, sjökanter, i glesa hållmarkskogar och i brandpräglade tallnaturskogar. Vedflamlav förekommer vid enstaka tillfällen även på torrgränar på gamla tallar och uppstickande rotben på gamla tallågor.

Arten är en utmärkt indikator på höga naturvärden i denna skogstyp och en signalart (Nitare 2000). Någon gång kan arten förekomma i jordbrukslandskapet på gamla gårdesgårdar och gamla obehandlade timmer- och brädfodrade lador.

En typisk följeart på grenar är ladjkantlav, *Protoparmelia oleagina* (rödlistad som Sårbar VU) och ibland finns även blanksvart spiklav, *Calicium denigratum* (rödlistad som Nära hotad NT).

På torrakor är typiska följearter blanksvart spiklav, *Calicium denigratum* (rödlistad som Nära hotad NT), blågrå svartspik, *Chaenothecopsis fennica* (rödlistad som Nära hotad NT), varglav, *Letharia vulpina* (rödlistad som Nära hotad NT) och ladjkantlav, *Protoparmelia oleagina* (rödlistad som Sårbar VU).

På tallågor är typiska följearter dvärgbägarlav, *Cladonia parasitica* (rödlistad som Nära hotad NT) och vedskivlav, *Hertelidea botryosa* (rödlistad som Nära hotad NT).

Avverkning av tallskog av naturskogskaraktär med spår av återkommande bränder är ett hot. Mängden lämplig ved att växa på för vedflamlav minskard dels på grund av naturlig nedbrytning men framförallt av att de förstörs i samband med slutavverkningar, gallringar och markberedning.

Ännu finns skogar med kvarvarande lämpligt underlag kvar i Norrlands inland men ny lämplig ved bildas nästan inte alls då antalet naturliga skogsbränder har drastiskt minskat på grund av effektivare brandbekämpning.

Om naturvårdsbränning kan skapa rätt typ av ved och ersätta de naturliga bränderna är fortfarande oklart.

Det blänker till ett öga i skogen, en källa med rent vatten, benrester i mossan efter älg, med lite grävande hade man nog hittat hela skelettet, vad har hänt var den febersjuk och törstig efter skottskada eller något annat då och sökte sig till källan för att lindra plågan. Att döma efter utseende på benresterna var det flera år sedan dramat vid källan.

Så ståtlig och vacker bland ljung ris och mossa ligger en del av konungens krona med åtta taggar, en prydnad i skogen bland brända stubbar och silvergrå lågor från åldriga tallar. Det vanligaste är att älgturen faller sina horn under vintern i januari februari, så den fällda kronan är ett gott tecken att individen lyckats överleva jakten och att det är möjligt att den vandrar runt kring Svarttjärnsberget, hoppas jag får den äran att träffa majestätet någon gång.

Cetraria muricata, tuvad hedlav

Sphagnum capillifolium, tallvitmossa

Gles tallskog med kala berghällar på reservatets högsta punkt vid norra delen.

Tallvitmossa, *Sphagnum capillifolium*, är vanlig i hållmarkstallskog och i sumpskog, myrmarker och klippbranter. Känns igen på sina stora täta svällande tuvor i röda, gröna och rosa nyanser. På Svartjärnsberget finns den på många ställen invid tallar i skrevor mellan stenblock och i gropar på hållmarken. Kuddarna och tuvorna med mossan ser mjuka och inbjudande ut att sätta sig och vila på, men då mossan innehåller mycket vatten blir man blöt i rumpan.

Ekologi: Växer dels i näringsfattig barrskog (särskilt hållmarkstallskog) och dels i fattiga våtmarker från mossar till fattigkärr och sumpskog. Den kan växa på mycket torr mark tack vare att den växer i så täta tuvor som håller vatten länge. Följearter är bland annat *Aulacomnium palustre* (räffelmossa), *Polytrichum strictum* (myrbjörnmossa), *S. fuscum* (rostvitmossa) och *S. magellanicum* (praktvitmossa). Utbredning: Allmän i hela Sverige, och i fjällen går den upp i lågalpin zon.

Tuvad hedlav, *Cetraria muricata*, är en liten busklik lav med trinda, styvt uppstående, mörka bruna och glänsande lober. Den har placerats i en mängd olika släkten beroende på att den delar olika egenskaper med olika släkten. Laven förekommer över hela Sverige och växer på i små tuvor på marken eller mossiga stenar. Här växte den på torr hård tallved en gammal liggande tallstubbe med stenar runt rotbenen. Vid en koll på artportalen tillbaka till 1950 finns inga tidigare fynd inrapporterade från Hälsingland.

Miljöbilder från hållmarkstallskogen på toppen av Svartjärnsberget. Hällarna täckta med tuvor av främst renlav bland knottiga kortvuxna tallar.

Under äldre tider med inte så effektiva skjutvapen försökte man använda fällor och i marken dolda gropar för att fånga vilt. Man har observerat orrarna och tjädrarnas beteende på spelplatser och byggt låga stenhägnader som genom anpassning till terrängen fått fåglarna att passera öppningar där man

placerat snaror. Kända förekomster för dessa anläggningar är främst från Hälsinglands kustland och på bergen efter kusten i Medelpad. Dessa stenhägnader kan ha använts mycket länge.

Anläggningarna utgörs av en eller flera rader av stenar vilka vanligen är 1–4 decimeter stora, lagda i en eller fler skift med olika längd och riktning. Raderna som ibland kallas för *stenhag* av lokalbefolkningen har funktionen att leda fågeln till de öppningar som finns i dem där snaror ska ha gillrats. Längden på dem varierar mellan 1–26 meter, men vanligen är de mellan 1–11 meter långa. Ofta finner man också att en del av stenarna är kantställda, och det är inte ovanligt att finna vad som föreslås eller kan tolkas som rester av andra anläggningar i närheten.

Formen som fågelfångstanläggningar har varierar; stenraderna kan vara raka, i sicksack, vinklade, böjda, cirkulära, hästskoformade och ibland även bilda slutna gårdar/gården. De kortare raderna är dock vanligen raka (Bondesson 1994; Jönsson 1991). Runt dateringen av fågelfångstanläggningar finns en stor osäkerhet, men det finns folklivsuppteckningar om att de används under slutet på 1800-talet och in på 1900-talet.

I närheten eller i anslutning till fågelfångstanläggningarna finns vanligen stenrösen, ofta 0,5-1 meter i diameter, men även små stensamlingar. Några uppgiftslämnare i samband med 1988 års inventering i Sättna och Selångers socknar menade på att stenrösen hade använts till fångst av hermelin. Wivianne Bondesson (1994) avfärdar dock detta, med anledning av rösenas uppenbarliga samband med fågelfångstanläggningar. Bosse Jönsson (1991) menar istället att de kan ha utgjort fästen för stänger i vars ände en snara hängts.

Miljömässigt är fågelfångstanläggningar vanligen placerade i barrskogar ofta bestående av tall, på bergskrön eller sluttningar med hållar eller berg i dagen (Bondesson 1994; Jönsson 1991). Hållmarkerna med sin relativa öppenhet ska enligt Jönsson (1991) ha utgjort goda spel- och uppehållsplatser för tjäder och orre. Längre in i landet fanns istället spelplatserna på myrar och andra öppna platser där det var enkelt att använda ris som byggnadsmaterial till fällorna. I det kustnära landskapet användes istället sten på grund av den annorlunda terrängen.

Skoterlederna får omvårdnad

I förra numret av Trönöbygden efterlystes intresserade som ville bidra till att Trönös skoterleder är i gott skick inför vintern. Uppropet hörsammandes, och arbetet med att röja och färdigställa lederna är i full gång.

Gruppen som nu städar bort sly och sätter upp skyltar för att Trönö åter ska få ett fint ledsystem för skoteråkare, jobbar nu i första hand med leden till Hälsen.

De sätter stort värde på det arbete med lederna som tidigare utfördes av skoterentusiasterna, Jörgen, Allan, Tord, Rune med flera. Då hade Trönö välskötta leder av hög kvalitet, och det är med ambitionen att återställa detta som den nya gruppen har tagit upp stafettpinnen.

Fler är välkomna i gruppen! Tomas Larsson är kontaktperson, telefon 073-659 7163.

Fint blir det, men allt hänger förstås på att det blir snö.

Sedan är det ”bar’ å åk’ ”.

Anläggning för fågelfångst Svartjärnsberget. På den norra delen av reservatet 170 m/öH på två plana öppna hållmarker finns lämningar efter äldre tiders metod för fångst av skogs-fågel orre och tjäder.

I nästa nummer av Trönöbygden avslutas Alf Pallins gedigna inventering av Svartjärnsberget med en rapport från ett återbesök hösten 2018.

Daniel Kilström och Marcus Lindberg med verktygsväska ute i markerna. (Foto: Tomas Larsson)

Ann-Christines pölsa

Kanske det skulle smaka bra med hemlagad pölsa på julbordet? Här kommer ett recept från Anki Östlund:

Ingredienser

- 1 kg nötkött
- 1 kg fläskkött (vilket kött som helst går bra, även färs)
- 2-3 gula lökar
- salt, vitpeppar, svartpeppar och kryddpeppar
- 1/2 kg korngryn (köp gärna i lösvikt på ICA Trönö)

Gör så här

- Lägg korngrynen i blöt över natten
- Koka köttet tillsammans med löken och kryddorna i vatten i cirka 1,5-2 timmar. Låt svalna något.
- Mal köttet och löken i köttkvarn.
- Sila buljongen i durkslag.
- Koka korngrynen på svag värme i buljongen cirka 1,5 timme. Se till att kornen inte bränns i botten av grytan.
- Rör ihop det malda köttet med de kokta gryn.
- Smaka av och krydda mer om det behövs.

Serveringstips

Stek fläsk och stek sedan kokt potatis i flottet, rör sedan ner lagom mängd pölsa tillsammans med potatisen. Ät och njut med fläsk och rödbetor till.

Byabok i julklapp!

En innehållsrik julgåva i form av en byabok, kan du beställa från Trönö hembygdsförening! Den skickas/delas ut till mottagaren fint inslagen med en hälsning från dig, och du får fakturan. Ring Birgit Lundgren på 076-795 54 92 eller mejla birgitlundgren@telia.com

SCANDBIO

Bränslepellets av rent sågspån, utan onaturliga tillsatser.
Tillverkning i egna fabriker.
Jämn, hög kvalitet!

Skogslidens

www.skogsliden.com

070 334 43 61

skogsliden@hotmail.com

**Räntefri kredit
i 6 månader!**

Prisex. vid
leverans av 6 pallar:
2.515 kr/pall
3 ton i bulk:
2.895 kr/ton

Grön utveckling i Trönö. Och i Europa!

Trönö är nu med i projekt GIRA – Green Initiatives in Rural Areas*.

I projektet deltar sex länder, och avsikten är att det ska anordnas träffar i samtliga (beroende på hur covid-19 utvecklas). Första träffen är planerad att vara i Nederländerna, eventuellt i kombination med Tyskland, därefter Sverige, Grekland (Rhodos), Frankrike och, som avslutning, Polen.

Projektet ska pågå i två år med syfte och mål att

- utveckla nyskapande metoder för miljö- och klimatinsatser i gles- och landsbygd
- sprida erfarenheter om olika typer av insatser i Europa
- utarbeta en digital grön handbok med konkreta exempel från alla delaktiga länder
- öka social gemenskap och förbättra levnadsvillkor i glesbygd/landsbygd

Tanken är att transnationella seminarier ska inspirera till att utveckla nya insatser på miljöområdet och skapa aktivt engagemang i byar och mindre samhällen på landsbygden.

Tanken är också att man ska försöka göra olika insatser för miljön och klimatet inom respektive organisation. Det kan handla om allt från mycket små praktiska insatser till större insatser i samverkan med andra organisationer. Det kan vara såväl att fortsätta med någonting som redan startats som att dra igång någonting nytt.

Är du intresserad av hållbar utveckling, miljö- och klimatfrågor? Verkar projektet intressant? Vi behöver dig i en lokal grupp som kan verka för frågorna i Trönö. Och tänka ut vad som är viktigt för oss här! Kanske du vill vara med på någon av resorna också?

Kontakta Lena Åkerlind, 070-350 80 66, eller mejla info@tronobygden.se

* Projekt GIRA finansieras av EU (Erasmus+) och projektägare är Europahaus Marienberg (Tyskland). Den svenska partnern är Europahuset Gävleborg ideell förening. Fyra lokala organisationer medverkar; Länsbyggerrådet Hela Sverige ska leva X-ing Gävleborg, Österfärnebo sockens utvecklingsgrupp, Kursgården Gläntan och så vi, Trönöbygden ek. för.

Det var en gång en by som hette Trönö, där fanns många människor och den var välmående. Därigenom, flera gånger per dag, rullade en buss som gladeligen skjutsade de boende.

Plötsligt en dag var det någon i stan som sa, att där bor inga människor så varför ska bussen gå? Barnen blev ledsna och undrade, hur ska de nu skolan och aktiviteter nå?

De gamla började oroa sig och funderade, måste jag nu till staden flytta om jag ej bil kan köra? Arbetare och föräldrar blev upprörda och arga, så här kan man inte göra! Här bor många som behöver buss, vi måste våra protester framföra!

Politikerna sa, ja ja, två bussar kan ni väl få behålla så att några av barnen till skolan kan åka. Men, men hur tänkte de nu eller snarare, tänkte de något alls? Så vi fortsätter att bråka!

För att Trönö inte ska falla i glömska utan fortsätta vara en välmående by med många människor!

Annika Thornton

Vill du delta i en bussgrupp och beskriva dina resvanor och behov av transporter?

Vi kan sammanställa ett förslag och överlämna till X-trafik med flera.

Är du intresserad av att få till en långsiktig lösning för Trönö?

Kontakta linerudwall@hotmail.com

Trönösmcket i silver med läderband
finns att köpa genom Trönö hembygdsförening
för 1300 kr. Ring Birgit 076-795 54 92

Trönö-ringen

Hälsingeringen och Trönöringen är vackra ringar med ursprung i vårt landskap. Även hos ungdomar har ringarna blivit populära och ses allt oftare på unga fingrar. Trönöringen skiljer sig från Hälsingeringen bland annat genom ett vackert ruttmönster och har tidigare kunnat beställas hos Guldsmed Petersson i Bollnäs. Deras gamla gjutform för Trönöringen har gjort sitt och är inte i skick för tillverkning av flera ringar. För det krävs en investering på några tusenlappar för att göra nya gjutformar – en för guld och en för silver.

I Trönö hembygdsförening vill vi gärna veta mera om Trönöringens historia och få reda på om intresse finns för nytillverkning. Kanske kan Trönö HBF bekosta nya gjutformar mot en liten avgift av våra medlemmar som vill nytillverka en ring via Guldsmed Petersson i Bollnäs.

Vi skulle också vilja veta när och vem som tog initiativ till tillverkningen? Vem låg bakom utformningen av Trönö-ringen? Enligt hörsågen kan mönstret vara hämtat från en gammal skätkniv.

Vet du något om ringens historia? Finns intresse för nytillverkning? Ring och berätta! Kontaktperson är Carina Bergman, 073-043 63 80.

Välkommen till ICA Nära Trönö!

Vi erbjuder

Catering

Smörgåstårter, festplankor, ostbricker, matkorgar och landgångar.

Tjänster online

Beställ mat – hämta upp senare under dagen kostnadsfritt. Alla dagar, även helg!

Hemkörning – handla online, mejla eller ring in din köplista!

Gå in på <http://www.ica.se/butiker>

Tidningar

Kvalitetscertifiering

ICA

I

love eco är vårt eget ekologiska sortiment, som vi ständigt jobbar med

Vi arbetar med lokala producenter.

Vi jobbar hårt med att ständigt hitta klipp åt er kunder!

Ombud för

Apotek

Post

Systembolaget

Svenska spel

Telefon: 0270 360 85

E-post: emelie.stjernfelt@nara.ica.se

Öppettider: Vardagar 9-19 Helger 10-17

ICA
nära
Trönö

Trönös hjärtstartare

finns alltid tillgänglig
i ett skåp vid affären.

Anmäl dig gärna inne i butiken
till kurs i hjärt-lungräddning!

Vi kommer gärna till din bygd för att informera om oss, diskutera frågor samt ta emot förslag och önskemål kring vad din förening vill att Allis ska arbeta med!

Mer om ALLIS:

www.soderhamnsbygder.se
www.allis.nu

ALLIS arrangerar för **ALLA**

Trönö IK - full fart men saknar publiken

Trönö IK har trots rådande omständigheter kunnat uppmuntra barn, ungdomar och vuxna till motion och rörelse på Trönö IP under året. Trönö IK har värnat om att verksamheten ska fortlöpa som vanligt i möjligaste mån men givetvis enligt myndigheternas rekommendationer.

Trönö IK erbjuder en mängd aktiviteter och vill locka fler till motion, rörelse och gemenskap.

F10 har träning på Trönö IP.

Samling med P10 innan match på Trönö IP.

Fotbollen har satt punkt för säsongen, vi har haft fler lag i seriespel, en del av dessa i samarbete med andra föreningar i vår närhet. Herrlaget startade under året upp ett samarbete med Norrala i div 6. Trönös F17 fortsätter sitt samarbete med Rengsjö och Trönös P12/13 spelade tillsammans med Enånger. I åldern P10/F10 hade vi lag i egen regi samt ett knattelag.

I augusti arrangerade Trönö IK, ungdoms-DM tillsammans med Hälsinglands fotbollsforbund för åldrarna 13 – 16 år. Vi har haft en fin säsong även om vi saknade publiken. Trönö IK:s F17 kommer även spela en futsalserie i Gästrikland under vintern.

Under sommaren har Trönö IKs frisbeegolfbana varit välbesökt. Det är en skogsbana på 9 hål. Under säsongen har det satts upp skyltar vid utslagsplatserna som beskriver banan. Under sommaren arrangerade Söderhamns Discgolf en deltävling på Trönö IP.

Även i år har de äldre medlemmarna spelat boule på torsdagar. På måndagar har det arrangerats gympa för vuxna, rörelse- och styrketräning med kroppen och lättare hantlar.

Cykling är en populär motionsform, under sommaren har mountainbikebanan som utgår från Trönö IP, fått ny dragning runt skjutbanan för att slippa passera skjutvallen. Trönö IP har haft många cyklister på besök från hela Hälsingland.

Söderhamns orienteringsklubb har arrangerat flera träningsbanor under sommaren, där start och mål utgått från vår anläggning.

Trönö IK deltar också i upprustningen av Hockeyrinken vid skolan. Vår träsarg har tagits ner och Söderhamns hockeys gamla sarg ska sättas upp. För tillfället görs markarbeten för att få en slät yta innan sargen kan sättas på plats.

Barmarksträning på Trönö IP i oktober med våra skidungdomar.

Trönös deltagare vid Kalla Champs.

håller skytteträning i samband med barmarksträningen på tisdagar.

Under hösten har nio ungdomar från Trönö IK fått möjlighet att delta i Kalla Champ. Charlotte Kalla var tävlingsledare där fyra lag kämpade tillsammans i två dagar i olika grenar, bland annat i en hinderbana. Rolig tävling med mycket kämparglöd där vi vann 10 000 kr till klubbkassan.

Välkommen till Trönö IKs fina anläggning under vintern. Ta en tur på skidorna runt vårt spår eller ta med lämpligt åkfordon till pulkabacken och kom ihåg att ta med korv att grilla i grillstugan och fika förstås!

Välkomna till Trönö IP!

*Text & foto:
Anna Grändborn*

Vintern är i antågande och en efterlängtd skidsäsong. Nu hoppas vi på en fin snö vinter så att vi kan dra spår på Trönö IP, med förhoppning om att vi kan arrangera den årliga Trönöskidan i februari. Skidungdomarna är i full gång med sin träning, löpning, stavgång, styrketräning, rullskidor och cykling står på schemat, tre dagar i veckan. Även barnskidskolan för de yngsta är igång, de springer och leker lekar på söndagar.

Nytt för i år är att vi även håller skidskytteträning. Vi har tre stycken luftgevärsvapen och skidskyttemål. Vi

EN MILSTOLPE

**För första gången någonsin trycker vi
Trönöbygdens tidning helt i färg!**

**Och i nästa nummer kommer en kavalkad
över tidningens första tjugo år.**

Vi ses då!

Redaktionen

PÅLLES

Hållbart byggande • Hantverk
Byggnadsvård

**Det lilla byggföretaget med
känsla för kvalitet och service!**

Vi jobbar med fokus på naturliga material
och hållbart byggande för framtiden!

Johan Pålbrant, Hans Westberg och Jesper Thyren

Ede 103

826 95 Trönödal

070 363 60 63

Instagram: @palles.hantverk_ab

LILLA HÄBRET

Trönös egna hantverksbutik
i gammeldags gårdsmiljö.

**Öppet
alla adventshelger!
11.00-16.00**

Hembakat, dörrkransar, hantverk,
honung, linoljesåpa, äppelmust ...

**Svenpettersgården Trönbyn 674
www.lillahabret.n.nu 070-625 20 89**

Rönningens Bygdeförening

Styrelsen för

Rönningens bygdeförening

har beslutat att ställa in
det tidigare annonserade
"Rönningen i adventstid"
den 6:e december.

Orsaken är, som nog alla förstår,
det skärpta coronaläget.
Vi beklagar detta och ser
fram mot ljusare tider.

Granen till vårt centrum har i år skänkts av

Trönö IK

Holms

Bleck & Plåt

holmsplat@gmail.com

0270-100 71, 070-516 42 99

Allt inom byggplåt!

- Lägenhetsuthyrning
- Fastighetsskötsel
- Snöröjning

Söderhamn 0270 10071, 070 516 42 99

Ny fiskesäsong!

Från och med 1 december öppnas möjligheten att börja fritidsfiska i Trönö igen. Det är så vi bestämt, att fiskeåret slutar och börjar just 1 december, därför att i normalläget har de första isarna lagt sig så här års och inbjuder till en nystart med riktigt vinterfiske på nyladdade tjärnar efter höstens utplanteringar. Nu när detta skrivs ser det tveksamt ut med isar till 1 december. Man vet inte bara ett par veckor i förväg. För alla som nu känner sig tveksamma om man ska ta spinnspöt eller isborren med sig den 1 december eller därefter, så säger vi att man själv får avgöra isläget och premiärfisket skall ske med vinterutrustning. Är det inte is i december så fiskar vi inte, oavsett vad som står på årskortet.

Hur som helst är det laddat upp till tänderna i tjärnarna. I Åltjärn, Gåstjärn och Abborrtjärn har vi satt ut våra Trönööringar som brukligt under hösten. Just i år har odlingen fungerat nästan ovanligt problemfritt, god aptit och friska fiskar borgar för lite mer och lite större fiskar ut till tjärnarna.

Vi hade en del bekymmer med hägern på sensommaren, med tack vare en beviljad skydds jakt kunde vi hålla den hyfsat under kontroll ändå. Resultatet skrivs att det är två stycken färre fåglar som snyltar på vår Trönööring nästa gång. Man kan utgå från att deras kompisar kommer tillbaka kommande år, tyvärr.

För övrigt kan man notera att coronatider är alldeles utmärkt för fiske. Gott om plats runt våra vatten, frisk luft, lite motion och meningsfull tillvaro. Det märker man på fiskekortförsäljningen. År 2020 kommer att bli ett rekordår på intäktssidan. Efter två år på raken med negativt resultat i föreningen dessförinnan är det välkommet, minsann.

Nu kan vi satsa framåt igen och det är exakt det vi gör nu. Vi lanserar nämligen en för oss helt ny sportfiskesjö, Stertebodsjön. Under sommaren har gäddbeståndet i sjön decimerats, flytbryggan från badet i Storsjön flyttats ner (fått i arv från kommunen) och utloppsbacken vid sjön försetts med ett galler. För det måste man ha då man planterar ut regnbåge.

Regnbågarna köpte vi i våras cirka 2-3 hg stora då, sen har de under sommaren växt på sig ordentligt i vår damm och snittvikten uppskattas närmare kilot med toppar på 1,5 – 2 kg vid utplantering. Fiskepremiär planeras och annonseras så fort stabila isförhållanden så medger. Det blir fiske enbart med dagkort där.

Skitfiske på er! / Jan-Olov

Kolla även: www.tronofiske.se, eller Facebook Trönö fiskevårdsförening.

Blåklinten
SÖDERHAMN

Välkommen in i värmen!
Alla blommor till advent hittar du hos oss.
Glöm inte bort att skicka lite extra omtanke till dina nära & kära.
info@blaklintensoderhamn.se
0270-41487

Mw's mat **Catering för alla tillfällen**
www.mwsmat.se

Rengsjö

Traditionellt julbord	160 kr
Jultallrik	110 kr
Grötbuffé	60 kr

Presentkort
MERRY CHRISTMAS
Valfritt belopp

Catering för alla tillfällen!
Ring och beställ på 070—695 23 36
eller mejla monica.westb@telia.com

Ett år som handlare här i Trönö

Snart har ett år gått. Ett år! Kan knappt förstå själv allt som skett under dessa tolv månader. Allt från frys-haveri, pågående pandemi samt en total uppfräschning och ombyggnation av hela butiken!

Händelserikt år, minst sagt!

Nu under skrivande stund så har vi kommit rätt långt i vår ombyggnation. Just nu river vi mejerikylen och detta är den sista stora rivningen som görs innan vi ska in med nya kylar, nya frysar och sista kolonialhyllorna i butiken. Vi börjar se hur vår vision av butiken blir till verklighet, en magisk känsla! Ännu mer magiskt när man hör ifrån er kunder hur positiva ni är till alla förändringar!

Vårt mål med denna stora investering är att vi vill skapa en rymligare butik, bättre kundvarv, utveckla butiken som servicepunkt och självklart satsa på butiken och bygden! Vi kommer även satsa mer på färskvaror och fräschören. Viktigt att man alltid ska kunna äta gott, nyttigt och prisvärt.

Vi vill även säkra butiken för framtiden och därför satsar vi på att byta gas till CO₂ i alla kylar och frysar. Detta är ett betydligt miljövänligare val och om några år kommer det även vara krav på CO₂ eller liknande.

Ett annat mål är att vi vill bli postombud. Detta har vi inte fått någon framgång i ännu men vi fortsätter att jobba på det. Både Postnord och Schenker är kontaktade. Vi hoppas att de ändrar åsikt och inser att behovet visst finns här i Trönö.

Tack för allt ert tålamod under ombyggnationens gång. Vi hoppas kunna ha en nästintill färdig butik till jul så att stöket i butik byts ut mot julstök istället.

Låt oss nu hoppas att vardagen blir en normal vardag snart så vi får slippa denna pandemi. Vi hoppas att kaféet som är under uppbyggnad fylls med skratt och lycka där människor får träffas över en fika utan att behöva hålla avstånd från sina nära och kära.

Ta hand om er !!! Vi ses!

Mvh Emelie, er ICA-handlare

Två verksamheter samtidigt - ICA-butik öppen som vanligt med normalt kundflöde, och ombyggnation med flera olika hantverkare och deras utrustning.

Allt går! I kassan servar Madicken kunderna, medan killarna från HP Bygg fixar något i taket.

*Text & foto:
Emelie Stjernfelt*

Stort tack till alla som jobbat hårt med ombyggnationen, här nämner vi några:

HE Bygg
Elia
Blomquist
Golv & Kakel
Trönöbygden ekonomisk förening
Tisdagsgruppen
Bert Ove Wiström
(kommer som ett skott med traktorn)
och sist men inte minst,
min make Michael och
PERSONALEN!

När mössen flyttar in

Det började med några små muslortar på diskbänken.

Vi tänkte: Okej, det är höst och då söker sig mössen in i husen. Det har vi varit med om förr. Men kanske inte på diskbänken utan snarare under den.

Några små slagfällor i plast placerades på strategiska ställen och vi lät täta den mest utsatta platsen under diskbänken med plåt och fogs-kum. Och vi trodde att det skulle räcka. Men det gjorde det inte.

Tydligt är det ett riktigt musår i år. Totalt har vi hittills (mitten av november) fångat över 40 möss i våra två hus. Och än är det inte över.

Vi har också förstått att ost inte är det ultimata betet. Möss är mer förtjusta i bacon och korv. De är även mycket svaga för Nutella och Japp.

Nu är det inte jag som hanterar fällorna. Det är min man Christers jobb. Det värsta han vet är när slagfällorna slår till över nosarna på de små mössen, som i sig är ganska söta. Han avskyr när de kämpar för sina liv där i fällan och tvingas bära ut både fälla och fångst för att avsluta plågan. Men han gör det och det tar på honom. Jag skulle aldrig klara det, tror jag, och jag är mycket tacksam för hans insatser.

För sisådär 35 år sedan var vi mer blödiga och körde med extremt snälla fällor, där mössen sprang in i ett vinklat rör som tippade, och sedan inte kunde ta sig ut. Det var det hela. När de väl hade hamnat där tog Christer med sig fällorna med de oskadda mössen i bilen och släppte ut dem i skogen.

Nu vet vi att det är förbjudet. Det är ett jaktbrott, enligt Naturvårdsverket. Man får inte fånga möss om man inte dödar dem, eller släpper ut dem där de fångats. Det senare är rätt meningslöst kan man tycka.

Och nu har vi förstått att många fällor inte är godkända av Naturvårdsverket, just för att de kan plåga mössen istället för att döda dem direkt. Så numera kör vi med godkända fällor.

Regelverket är lite knepigt när det gäller mus/råttfällor. Det finns inget förbud mot att sälja vilka fällor som helst (och det görs, även på välrenommerade butiker) - men bara de som godkänts av Naturvårdsverket får användas. Annars kan man åka dit för jaktbrott, även om det nog är rätt svårt att lagföra någon.

Alla fällor som används måste ha ett godkännande av Naturvårdsverket. Det här är en sådan som bygger på samma princip som den hemmagjorda.

Min man Christer Mårtensson apterar en av Elis Goudes fällor som dödar musen snabbt och effektivt utan att den behöver plågas. Den är dock inte godkänd av Naturvårdsverket.

Men vi vill göra rätt, både för oss och mössen - även om jag skulle föredra vippfällorna och köra mössen till skogs.

Vi har även några kraftfulla fällor som Elis Goude (bördig från Trönö men bosatt i Norrala) har tillverkat. Fällan leder in musen genom ett hål i en låda, där själva betet finns. För att komma åt det måste musen gnaga av en bomullstråd som sitter fast i en spänd stålfjäder som frigörs när tråden är av. Då är musen i rätt position och dör direkt. Principen är densamma som på de 10 godkända fällor vi nu inköpt (minus tråden). Betet sitter istället i en vipparm som utlöser "giljotinen".

För nu gäller det att vara på tårna! En nyfödd mushona är könsmogen efter sex veckor och kan leverera 10 kullar med i snitt sex ungar i varje. Med tanke på att dessa små gnagare kan ta sig igenom ett litet hål som inte är större än en blyertspenna så kan det bli väldigt många möss i huset. Självt har jag tätat springor med löddrande stålull och tänkt att det måste vara äckligt även för en mus att tugga sig igenom det.

Och det vore för övrigt kul att skicka en av Goudes präktiga fällor till Naturvårdsverket och få den godkänd. Det är den värd.

Text & foto:
Kirsten Bjerknes

Musfakta

Vikt: 12-40 gram
Längd: 15-19 cm inklusive svans
Livslängd: cirka 2 år
De är mest aktiva under natten. Morrhåren och luktsinnet hjälper dem att navigera i mörker. De kan klättra, hoppa och simma. Framtänderna växer hela livet.

DET HÄNDER I TRÖNÖ

NOVEMBER

DECEMBER

JANUARI

FEBRUARI

Ett märkligt kalendarium!

Ingenting händer i Trönö de närmaste tre månaderna. Åtminstone inget planerat. Vi har just fått besked om de striktaste reglerna hittills under covid-19-pandemin. Maximalt åtta personer får samlas i grupp till så kallade offentliga eller allmänna sammankomster. Under de omständigheterna vågar ingen förening planera någon som helst aktivitet under överskådlig tid, även om vi förstås hoppas att det ska lätta efter de fyra veckor som de stränga restriktionerna ska gälla initialt.

Så låt oss göra vad vi kan! Situationen ställer ju lite annorlunda krav på oss, både avseende vad vi gör och hur vi gör det.

Men det går!

Och om tre månader, när nästa Trönöbygden kommer ut, hoppas vi att vi ska få ha ett kalendarium fyllt av aktiviteter igen.

När allt det här är över, när allt det här är slut,
då ska vi ta varandras händer och kramas som förut.

Då ska vi åter vara nära, då ska vi alla springa ut
och glädjas över livet, när allt det här är slut.

När allt det här är över, och när vi åter har
den vardag som vi saknar, en vardag underbar,
då ska vi leva livet, ja, leva det fullt ut
och göra det vi aldrig vågade förut.

(Sofia Svensson 2020)

Salong
Marianne
Trönöbyn

Coronasäkrad hårvård:

- Ansiktsskydd
- En kund i taget, städning emellan
- Handsprit finns

Telefon:

070-522 63 54

Trönögymmet

bokas från och med 1/1
2021 via Facebooksidan
Trönögymmet eller ring
070 231 88 97

Familjekort medlemmar i TEF:
400 kr/år
Familjekort ej medlemmar:
600 kr/år

För medlemmar i Trönöbygden ek för:

**Lämna glödlampor och
lysrör till Bystugan**

under ordinarie öppettider.
Vi transporterar vidare till Långtå.
OBS! Lysrör i sin förpackning.

Hur blev din jul?

Mycket annorlunda?
Eller nästan som vanligt?
Sänd oss en bild och berätta!

info@tronobygden.se

Trönö
bio

Följ oss på Facebook, i gruppen "Trönö bio"!

Från skottkärra till dumper

Stråttjärna

Tidsbokning
073-183 80 80

DÄCKSERVICE

Gamla Gävlevägen 7, 820 29 Stråttjärna

Däckhotell • Försäljning
Skiftning • Montering
Balansering • Reparation

ÖPPET
VARDAGAR

7-16

LUNCH
12-13

Continental • Cooper • Kuhmo

Redaktionen för
Trönöbygden

önskar alla läsare

God Jul
och
Gott Nytt År

Folkhälsomyndigheten uppmanar oss att inte stå närmare än 1-2 meter ifrån varandra. Norrlänningarna undrar: måste vi verkligen stå så nära?

Jag gav min fru en dartpil och en världskarta.

- Där du träffar, dit ska vi åka på semester när corona-pandemin är över!

Det visade sig att vi ska spendera två veckor bakom kylskåpet.

Man måste
få skratta
lite åt
eländet ...

Innan Corona så hostade man för att dölja en fis. Nu fiser man för att dölja en hostning.

ELON

I MEAB HUSET SÖDERHAMN

BUTIK på Bröksmyravägen 13, **0270 42 65 35**

Vi har ett stort utbud av
VITVAROR och **HEMELEKTRONIK**

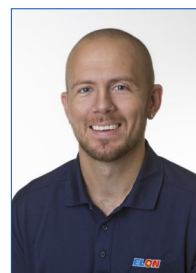
Välkommen
till vår butik!

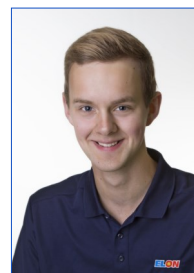
Urban Sundqvist

Tomas Persson

Ante Persson

Kim Hallström

Snöröjning Skogsröjning Trädfällning

Hjälp att ta ner träd på din tomt?

Vi fixar nedtagning och
bortkörning.

Glöm inte
ROT & RUT

Vi utför även:

- manuell snöskottning av tak och gårdsplaner
- grus- och sandsopning
- häck- och gräsklippning
- grästrimning

JÖ Skog & Snö AB
070-625 37 40

JJ Maskinservice AB

**Försäljning och service
inom skog & trädgård**

SNÖSLUNGOR, GRÄSKLIPPARE

Välkommen till Norrala-Trönö församling!

Vem kunde ana?

Vem kan veta?

Som det ser ut nu i slutet av november, kan vi inte planera som vanligt inför advent och jul och allt som brukar ske i våra kyrkor då. Hur det blir efter det vet vi heller ingenting om. Det viktiga är att vi alla följer de bestämmelser som utfärdas i spåren av covid-19, och att vi är rädda om varandra och oss själva.

Och att vi tror på en ljusare framtid!

Norrala-Trönö församling kommer att finna andra och nya vägar för att fortsätta finnas till för och hålla kontakt med alla som önskar. Våra kyrkor kommer att fortsätta vara öppna, klockorna kommer att ringa på de tider då det skulle ha varit gudstjänst, och vi kommer att finnas på plats! Välkommen in för en stunds stillhet och andakt!

Tveka inte att höra av dig om du vill prata med någon eller behöver hjälp. Du kan kontakta oss via uppgifterna i rutan längst ner till höger, eller ringa Sandra Dewerud på 072 713 55 21.

Följ oss på www.svenska.kyrkan.se/norrala-trono och på Facebook, Svenska kyrkan Norrala-Trönö. Där uppdaterar vi fortlöpande.

Vi önskar alla en ljus och god jul
och hoppas på ett gott nytt år!

Dock, natt skall icke förbli
där nu ångest råder.

Det folk som vandrar i mörkret
skall se ett stort ljus;

ja, över dem som bo i döds-kuggans
land skall ett ljus skina klart.

Ty ett barn varder oss fött,
en son bliver oss given.,

och på hans skuldror skall

Herradömet vila;

och hans namn skall vara:

Underbar i råd, Våldig Gud,

Evig Fader, Fridsfurste.

(Ur Jesaja 9, 1-7)

Svenska kyrkan

NORRALA-TRÖNÖ FÖRSAMLING
Församlingsexpeditionen: 0270 300 95
norrala.pastorat@svenskakyrkan.se